

Hırsız Yetiştirmek

PAUL PODOLSKY

Çeviren: Serin Üçer

Hırsız
Yetiştirmek

Translated from the English Language edition of Raising a Thief by Paul Podolsky, originally published by Independently Published. Copyright © 2020 by Paul Podolsky. Turkish translation Copyright © 2022 by Sola Unitas. All rights reserved.

Tüm hakları saklıdır. İngilizce orijinali Independently Published tarafından “Raising a Thief” adıyla yayımlanmıştır. Bu eserin çeviri sorumluluğu Sola Koç. Eğ. Dan. Hiz. A.Ş.’ye aittir. Bu kitabın hiçbir bölümü yazılı izin alınmadan kopyalanamaz ya da çoğaltılamaz.

SOLA UNITAS - SOLA KIDZ

Şakayık Sok. No: 40/8 Kat: 2 Teşvikiye Şişli/İSTANBUL

Telefon: 0212 939 76 52 - E-posta: solaunitas@solaunitas.com

www.facebook.com/solayayinlari

www.twitter.com/solaunitas

www.instagram.com/solaunitasyayinlari

www.instagram.com/solakidz

<https://kitap.solaunitas.com>

ISBN: 9786258064742

Yayıncı Sertifika No: 45798

1. Baskı: İstanbul 2022

İmtiyaz Sahibi: Umut Kısa

Genel Yayın Yönetmeni: Buket Konur

Çeviren: Serin Üçer

Editör: Ogün Özdemir

Redaksiyon: Esingül Doğan

Son Okuma: Gülnur Gözübek

Mizanpaj: Özkan Köse

Kapak Tasarımı: Özkan Köse

Orijinal Adı: Raising a Thief

BASILDIĞI YER

Deren Matbaacılık Ambalaj Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Yakuplu Mah. 194 Sokak 3. Matbaacılar Sitesi No:337/338 Beylikdüzü/İstanbul

Sertifika No: 47881

© Bu kitabın tüm yayın hakları Sola Koç. Eğ. Dan. Hiz. A.Ş.’ye aittir. Yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen hiçbir yolla kopya edilemez, çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

Hırsız Yetiştirmek

Paul Podolsky

Çeviren: Serin Üçer

Sola Unitas
happiness.learning.performance

Kızım için, onun gibi diğer çocuklar için ve onları yetiştirmek için
elinden geleni yapan ebeveynler için.

İçindekiler

1. Bölüm: Bırakmak	9
2. Bölüm: Başlamak	17
3. Bölüm: Alternatifler	43
4. Bölüm: Sorular	73
5. Bölüm: Bowlby	129
6. Bölüm: Yat limanı	147
7. Bölüm: Benim bölümüm	183
8. Bölüm: Evden uzak	207
9. Bölüm: Ümit etmek	229
10. Bölüm: Uzak	265
11. Bölüm: Dipnot	293
Yazar Hakkında	309

BIRAKMAK

Thorp yakınları, Wisconsin, Şubat 2014

Wisconsin ormanlarının derinliklerinde sıcaklığın eksilere düştüğü bir öğleden sonra, kızım Sonya'nın vahşi içgüdülerinin benim ebeveynlik kabiliyetimi aştığını sonunda kabul ettim. Karım Marina'yla, onu evlat edindikten on iki yıl sonra -Rusya'nın Kaliningrad kentinden, İskandinav, sarışın ve durgun bir bebektir- Sonya'ya tüm beceriksizliğimle sarıldım, arkamı döndüm ve kiralık arabama doğru yürüdüm, hava öyle soğuktu ki botlarımın altında ezilen karlar gıcırdıyordu. O zaman bilmiyordum ama bu kız bizimle bir daha yaşamayacaktı.

Sonya'yı bıraktığım evde, onun gibi çocukları aylardır ormana götürmeye alışkın bir personel, işi devralıyordu. Ana fikir, çocukların hayatlarında en inatçı gencin bile anlayabileceği radikal bir değişiklik yapmaktır. Ormanda neden-sonuç ilişkisi gerçek hayatta olduğundan biraz daha nettir. Sıkı giyinmezsen üşürsün.

Onu bıraktıktan sonra özgürdüm, artık komplo kurması konusunda endişelenmek zorunda kalmayacaktım. Beni endişelendiren; yalan söylemesi, ilacımızı çalması, başkalarını soyması, Marina'yla beni manipüle etmesi gibi şeyler değildi, yaptıklarının toplamı, dalaverelerinin bitmek bilmemesiydi. Elbette çocuklar kuralları çiğner. Ben de çocukken hırsız-

lık yapmıştım. Sonya'yla aramızdaki farksa hırsızlık yaptıktan sonra kendimi kötü hissetmemdi, bunu bir daha yapmayacak kadar kendimi kötü hissetmiştim. Görünüşe göre Sonya hiçbir şey hissetmiyordu. Doğru ve yanlış arasındaki ayrım hiç ilgisini çekmiyor gibiydi.

Duvarlarını nadiren indirir, bir an bize odaklanır ve gerçekliği muhtemel şeyler söylerdi.

Bir keresinde bize “Keşke kötü hissetsem. Ama hissetmiyorum,” dedi.

Şimdi, on dört yaşında, hakikaten vicdansız biri olsaydı birkaç yıl içinde bu vicdansızlıkla kim bilir neler yapabilirdi? Evlatlıkların ebeveynlerini öldürdüğü vakalara rağmen, şükür ki Sonya şiddet eğilimli biri değildi. Ona nasıl vicdan sahibi olunacağını öğretmem mi gerekiyordu? Bunu nasıl yapacağımı bilmiyordum ve uzmanlar da biliyor gibi görünmüyorlardı.

Arabamdan indiğinde üzülmедim. Rahatlama sancılıyla bir boşluk hissettim. Zor bir çocuğa ebeveynlik yapmak, bir çapayı sürüklemek gibi hissettiriyordu. Oysa ağırlık bittiğinde, kişinin ebeveyn olarak hissettiği yalnızlık ve izolasyon kaldı. Minneapolis'teki en yakın havaalanı ile benim aramda üç saatlik mesafe vardı. Önce gittikçe kararan ormanların içinden, sonra da dört bir yanı donmuş, bembeyaz bir katmanla çevrili, buzluğa benzeyen çiftliklerin önünden geçtim.

Sonya'nın kafasının içinde neler oluyordu? Bu bir bilmeceydi. On dört yaşındaki bir kız çocuğu, ailesinden ve tanıdıklarından belirsiz süreliğine koparılmış ve buzla kaplı bir ormanın ortasına bırakılmıştı, üstelik tek bir duygu belirtisi dahi göstermemişti.

Bir kişinin davranışının belirli bir şekilde aktarıldığını düşünürdüm, şimdi anlıyorum ki bu çok sınırlı bir aralık. Düşünmüştüm ki eğer birine kibarlıkla yaklaşırsam, o kişi de bana kibarlıkla yaklaşır, özellikle bu bir çocuksa. Sonya bu beklentilerimi yıktı.

Geriye dönüp baktığımda, bu gerçeğin ısıltıları etrafımdaydı ama onları görmek istemedim, bunun yerine, bir köşeyi dönüyor gibi görüldüğü zamanlara odaklandım, erkek kardeşiyle birlikte döndükleri, kırmızı yüzlü ve Utah'daki bir kayak merkezinin uzak köşesinde kendi kayaklarında yaptıkları bir günün ardından neşelendikleri zamanlara. Bakın, kendime söyledim, bir ilişkisi olabilir, o yalnızca Marina ve benimle debeleniyordu.

Yine de bu bir illüzyundu. Ağabeyine bile sırt çevirmeye istekliydi. Sonya gibi insanların varlığı gerçeği çok daha çirkinleştirdi. Beni insan davranışının farklı bir yönüne bakmaya zorladı ve böyle yaparak farklı bir gerçekliğin kapısını açtı. Sonya'nın davranışı mantıklı değildi; bizimle olan ilişkisini, onu bir yetimhaneden uzaklaştıran ve onu derinden seven iki kişiyi mahvetmekten zevk alıyor gibiydi. Muhtemelen dünyada onun gibi pek çok insan olabilir, bazıları hapsedilmiş, bazıları ise daha endişe verici bir şekilde güç sahibi konumunda iktidarda olabilir.

Bir süre yol yaptım ve bir patika başında durdum. Işık hızla sönüyordu. Arabadan indim, kalın bir palto çektim, havayı kokladım, ikinci bir kat giydim, bir şapka aldım ve anahtarların orada olduğundan emin olmak için cebimi yokladım. Bu soğukta arabanın dışında kalırsam donarak ölebilirdim. Bunu biliyordum. Aklım Sonya'ya geri döndü. Orada kendisini sıcak tutabilecek miydi? Onu çok kez ormana götürmüştüm ve ona temel becerileri öğretmiştim; onunla daha derin bir ilişki geliştirmek için birçok başarısız denemelerimden biri daha. Asla cildinize yakın pamuk giymeyin. Katmanları kullanın. İlk soğuk algınlığı belirtileri için ellerinizi ve ayaklarınızı kontrol edin. Sisteminizde yeteri kadar yakıt tutmak için doğru beslenin. Belki bu eğitimin bir kısmı işe yarayabilir. O, ormanda durup sevgime karşılık veremese de, her ebeveyn gibi onun için hâlâ endişeleniyordum.

Bugün bile onun için endişeleniyorum.

Patikada biraz yürüdüm ve karanlığa baktım. Ormanlar çam ve sedir ağaçlarıyla doluydu, bazılarında yaprak yoktu ve

bir zamanlar büyük, uzun zaman geçmiş bir canavarın kemiklerine benziyordu. Karanlığa doğru uzanan patika, birisinin karda bıraktığı ayak izlerinden neredeyse ayırt edilemiyordu. Etrafındaki uzun ağaçların arasındaki boşluklar, patikayı aşan ağaçların arasındaki boşluklardan pek de farklı değildi. Kaybolmak kolay olurdu. Hiçbir şeyin canlı olduğuna dair bir ipucu yoktu. Olabilecek her şey kış uykusuna yatıyordu. Kış uykusuna yatmayan her şey hayatta kalmak için mücadele ediyordu. Sonya'nın haftalarca böyle yürüyüş parkurlarında yürüdüğünü hayal ettim. Böyle yapmak onun bize olan öfkesini yumuşatır mı? Hiçbir şey bunu daha önce başaramadı.

Patikada sadece birkaç metre ilerledikten sonra huzursuz hissetmeye başladım. Nerede olduğumu kimse bilmiyordu. Kafa fenerim yoktu. Haritam veya GPS'im yoktu.

Soğuk ve sessizliği hissederek ölü gibi durdum. Arkama dönüp geri dönüş yoluna koyuldum, her adımda karda baldırlarıma kadar battım ve arabaya girdim. Şimdi camdan dışarıya bakınca, orman daha az tehditkâr, hatta büyüleyici görünüyordu. Ama gerçek farklıydı. Soğuk, sessiz olduğu kadar öldürücüydü. Sonya dışarıdan bakıldığında güler yüzlü ve çekiciydi, içinde entrika ve manipülasyon olabilirdi. Dış görünüşünün gücü, özünü tanımayı çok daha zor hâle getirdi.

Ormandan çıkarken, yirmi yıl önce Moskova'da babalığa rastlayışımı düşündüm. O zamanlar kız arkadaşım olan Marina'ya taşındığımda bana kısır olduğunu, gebe kalmak için yıllarca mücadele ettiğini söyledi. İki ay sonra oğlumuz Sasha'ya hamileydi.

Sonya ile Wisconsin'e uçuşumdan altı ay önce, Sasha'yı Brown Üniversitesi'ne bırakmıştık. Bu daha mutlu bir olaydı, mucizevi bile denebilir. Yürümeyi öğrendiği zamanlarda, konuşmayı öğrenip öğrenemeyeceğinden, sonra da konuşmayı öğrendiğinde, sosyalleşmeyi; sosyalleşmeyi öğrendikten sonra, bir arkadaş çevresi oluşturmaya izin verecek şekilde şakalaşacak kadar pürüzsüz olmayı öğrenip öğrenemeyeceğinden endişele-

niyorduk. Şansımız yaver gitti. Hafif otizmi olan bazı çocuklar terapiye iyi yanıt verir; bazıları vermez. O ise iyi bir lise öğrencisi oldu, ezici bir ders yükü aldı ve Brown'a kabul edildi.

Sonya'nın dediği gibi "Akıllı aktif parçacıklar."

Şimdi, Sonya'yı bıraktıktan sonra, her iki çocuğumuz da evden uzaktı.

Arabayı sürerken, meydana gelenlerin ne kadarının niyetten, ve ne kadarının iyi ve kötü şansın rastgele salınımından kaynaklandığını merak ettim. Sasha, benim de gittiğim Ivy League kolejindeydi. Sonya, Kanada sınırının 130 mil güneyindeki çorak bir vahşi doğada kendi rızası olmadan bir tedavi programına alındı. Marina, su akmayan bir Sibiry kulübesinde doğdu. Şimdi, Connecticut'ın süslü banliyösündeki geniş bir evde psikoterapi uygulaması yürütüyordu. Sonya'yı evlat edindiğimizde, onu kışın Wisconsin'e götüreceğimi hiç düşünmemiştim. Sonlar, başlangıçlardan hiç beklenmedik bir şekilde uzaklaşmıştı.

Burada güvende olup olmayacağını merak ettim. En azından burada onu baştan çıkaracak hiçbir şey yoktu. Personel onu nasıl sıcak tutacağını bilir ve kaçmasını engellerse, zarar görmezdi. İnternet, uyuşturucu veya çalacak bir şey yoktu. Sonra yine, muhtemelen çalacak bir şeyler bulacağını fark ettim: Bir parça sosis, fazladan bir ekmek kabuğu, birinin çorapları. İçgüdüsel olarak, etrafındakilerin zayıflığına karşı tetikte, onları avlıyor ve sonra masum, oldukça sarışın bir genç gibi görünerek eylemlerini örtüyor gibiydi.

Dünyada onun gibi kaç kişi var? Onlar ayrı bir kabileydi. Senin ya da benim gibi görünürler ama farklı bir koda göre hareket ederlerdi.

Asfalt karayoluna döndüğümde, görünürde başka bir araba yoktu. Gözlerimi yolda tutmaya çalışırken telefonuma ulaştım ve Marina'yı aradım.

"Alo?"

“İnsanlar bir kitabın mutlu sonla bitmesini ister,” der babam. Tamamen harika ve mutlu bir sona sahip olacak mıyım, bilmiyorum. Tek bildiğim, o mutlu sona ulaşmak için usanmadan çabalamaya devam edeceğim.

Hırsız Yetiştirmek, hayatının erken dönemlerinde kötü muamele gören ve sonunda Tepkisel Bağlanma Bozukluğu teşhisi konan Sonya'nın ve onu evlat edinen ailenin yaklaşık yirmi yıllık mücadelesine odaklanıyor.

Sonya'nın öyküsü, erken çocukluk dönemlerinde yaşanan travmatik olayların, bir çocuğun hayatının tümünü nasıl etkilediğini gözler önüne seriyor. Bu öyküye tanıklık ederken, ebeveynliğiniz hakkında kendinize sorular soracak ve aynı zamanda kişisel ebeveynlik rehberinizde birtakım değişikliklere gideceksiniz.

Kemerlerinizi bağlayın, alışılmadık derecede zor bir çocuk yetiştirmekle ilgili gerçek bir yaşam öyküsünde yolculuğa çıkıyorsunuz!